

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Виконали учні:
групи В-21
Аковатов Сергій
Гуржий Валера

Незалежність і завдання

- Проголошення незалежності України поставило перед суспільством складні завдання: будівництво демократичної держави, створення потужної ринкової економіки, національного та культурного відродження, інтеграції у світове співтовариство, налагодження міжнародних відносин.
- Правовою основою для будівництва повноцінної держави стали Декларація про державний суверенітет України, Акт проголошення незалежності України, Всеукраїнський референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р.
- Основними проблемами створення української держави були перехід від статусу союзної республіки до незалежної держави, реформування старих органів влади і створення нових, брак досвіду і професійних кадрів.
- Етапи державного будівництва: створення законодавчої бази (Декларація прав національностей України, Закони «Про громадянство України», «Про свободу совісті та релігійні організації», «Про вибори народних депутатів України» тощо. Вершиною законотворчого процесу стало прийняття Конституції України (28 червня 1996 р.)

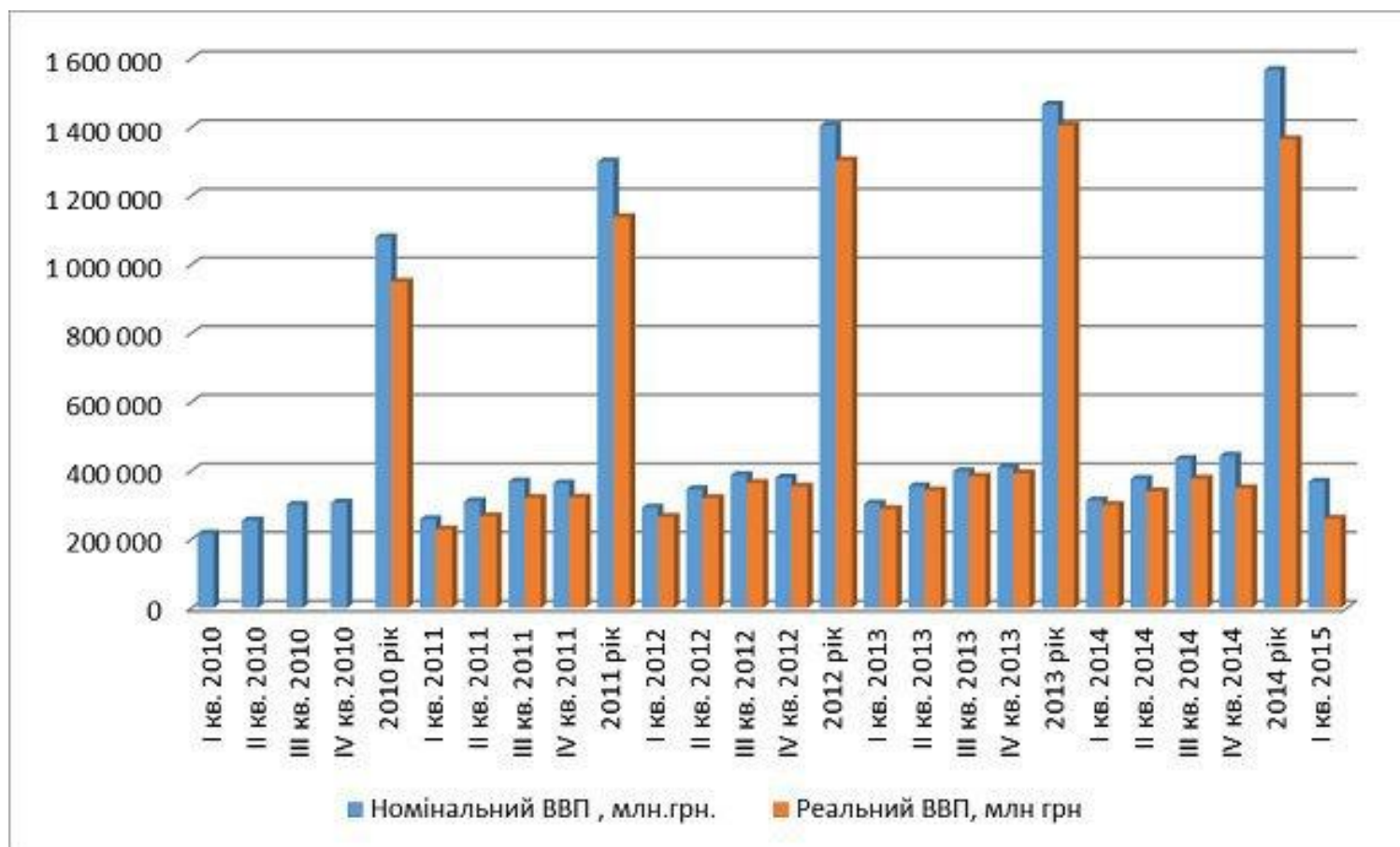
Стан економіки

- **Характеристика:**

На початку 1990-х рр. економіка України переживала глибоку кризу. Її прояви: закриття підприємств, втрата висококваліфікованих кадрів, зростання цін на продовольчі та промислові товари, інфляція і гіперінфляція (осінь 1992 р. — рівень інфляції 50%, в 1994 р. — 10 200%), падіння курсу рубля, дефіцит продовольчих і промислових товарів, який пояснюється деформованою структурою економіки (на споживчий ринок працювало лише 29% промислового потенціалу, тоді як у розвинених країнах Заходу — 50–60%); низькі зарплати, постійні затримки з виплатою, спад національного доходу (з 1990 р.; в 1992 р. національний дохід, порівняно з 1989 р., скоротився на 1/3), продуктивність праці знизилася на 25%, дохідна частина бюджету була виконана лише на 50%, важкий стан аграрного сектора (колгоспи швидко розвалювалися, створення фермерських господарств йшло важко і повільно, скоротилися посівні площі, поголів'я худоби і птиці).

- Одним з факторів, що підсилили кризу української економіки, було різке зростання цін на енергоносії, які імпортувала Україна. Ціни на природний газ виросли в 100, на нафту — в 300 разів.
- Ринкові реформи почалися в Україні на початку 1992 року. Українська економіка була тісно пов'язана з російською. Україна в цей період лише пристосовувала її до ринкового господарства сусідніх країн. Для контролю економічних процесів уряд мав мати власну грошову одиницю. У 1992 р. Україна вийшла з рублевої зони і ввела купоно-карбованці як перехідні розрахункові знаки до введення повноцінної валюти - гривні. Однак ввести нову грошову одиницю вдалося лише в 1996 р. після деякої стабілізації економічної ситуації.
- Слабкість фінансово-грошової системи призвело до переходу багатьох підприємств на прямий товарообмін — бартер. В результаті різко скоротилися надходження податків до державного бюджету. Катастрофічно росли неплатежі за надані послуги, почалися постійні затримки заробітної плати (іноді зарплата просто не виплачувалася) різко впав рівень життя.

Графік економіки

Проблеми реалізації політичної реформи в Україні

- Формування політичної системи України слід розглядати як довготривалий і багатоетапний процес, який розпочався ще останніми роками існування СРСР. Протягом 1992-1996 рр. тривало досить складне і суперечливе її становлення. Реальним зрушенням у правовому оформленні політичної системи стало ухвалення у червні 1995 року терміном на 1 рік Конституційної Угоди між Верховною Радою України та Президентом України, у якій були визначені основні положення організації державної влади в Україні, що в цілому відповідали принципам президентської республіки. Проте на цій основі не вдалося належним чином врегулювати взаємини між Верховною Радою і Президентом України, створити ефективні та дієві механізми узгодження інтересів політичних, фінансово-економічних і регіональних еліт.
- Лише внаслідок взаємних поступок і компромісів стало можливим ухвалення 28 червня 1996 року Конституції України, яка створила правову основу функціонування вищих органів державної влади на принципах президентсько-парламентської республіки.
- Конкретні завдання щодо здійснення політичної реформи були визначені у Посланні Президента України до ВР України про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2000 році. При цьому зазначалося, що політична система країни потребує подальших системних змін, які б забезпечили надійні інституційно-правові гарантії суспільної стабільності, сприяли прискоренню соціально-економічного розвитку, створили механізми поглиблення демократії, цивілізованого діалогу між владою та опозицією, мінімізували негативний вплив на ситуацію в державі та суспільстві корпоративних інтересів та амбіцій політичних сил і груп політичної еліти. Окрім цього наголошувалося, що вимагає вирішення проблема створення належних умов для поглиблення взаємодії держави і суспільства.

Перспективи розвитку і зміцнення партійної системи в Україні

- Перехід до практичної реалізації політичних перетворень висуває на перший план проблему стимулювання розвитку і зміцнення партійної системи в Україні. Саме політичні партії поступово стають основним суб'єктом політичної системи України. Вирішення проблеми політичної структуризації Верховної Ради та перспективи утворення сталої парламентської більшості потребує невідкладної зміни ролі та суспільного статусу політичних партій з метою ефективного виконання ними визначених Конституцією України завдань. Йдеться насамперед про їхню участь у формуванні та виявленні політичної волі громадян. Таким чином політичні партії багато в чому реалізують надзвичайно важливі функції народу як єдиного джерела влади в Україні, здійснюють владу через органи державної влади і місцевого самоврядування.

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

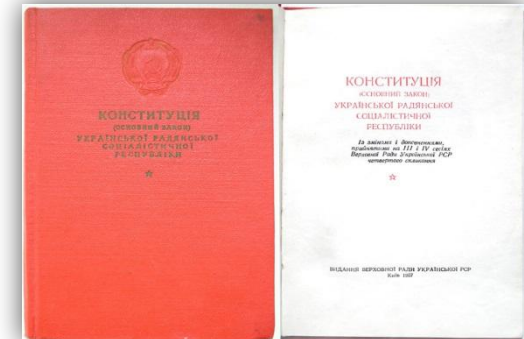
- Політико-правовий документ ВР України, прийнятий 24 серп. 1991, яким засвідчувався новий статус Української д-ви.
- Цій події передувало прийняття ВР України 16 лип. 1990 Декларації про державний суверенітет України 1990, якою проголошувалася самостійність, повнота і неподільність влади Укр. д-ви в межах її тер. та незалежність і рівноправність у зовн. відносинах.
- Прийняття Акта відбувалося в умовах, коли під дією зовн. чинників суверенітет України опинився під реальною загрозою. Спроба держ. перевороту в СРСР у серп. 1991 виявила повну залежність союзних республік-держав від розвитку подій у Москві, їх беззахисність. Тільки повний провал моск. путчу зберіг Україну від втрати нац. суверенітету та повернення її до тоталітарних часів. З огляду на це 24 серп. 1991 в Києві розпочала роботу позачергова сесія ВР УРСР. З доповіддю про політ. ситуацію в країні виступив Голова ВР України Л.Кравчук. Зі співдоповідями виступили народні депутати О.Мороз — від більшості та І.Юхновський — від опозиції.
- У доповіді й співдоповідях висловлювалася єдина думка про необхідність вжити рішучих заходів щодо захисту суверенітету України. Було запропоновано визначити і створити всі структури суверенітету та механізм його практичної реалізації, надійну обороноздатну систему, прийняти закони про статус військ, розміщених на тер. України, вирішити питання про деполітизацію правоохоронних органів республіки, вжити заходів щодо забезпечення екон. суверенітету. Від імені Народної ради І. Юхновський запропонував проголосити акт, у якому мали бути зафіксовані незалежний статус України, абсолютне верховенство її Конституції, законів та урядових постанов. Проголошення цього акта пропонувалося підтвердити респ. референдумом. Надвечір 24 серп. 1991 позачергова сесія ВР УРСР (392 депутати — «за», 4 — «проти») проголосила Акт незалежності України, в якому констатувалося:

- «Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,
- — продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,
- — виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами,
- — здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує:
- Незалежність України та створення самостійної української держави — України.
- Територія України є неподільною і недоторканною.
- Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.
- Цей акт набирає чинності з моменту його схвалення».

Документи

- Юридичні документи Київської пори і польсько-литовського періоду:
- «Правда Ярослава», «Руська правда»;
- Магдебурзьке право, Литовські статuti (1529, 1566, 1588 pp.);
- Березневі статті 1654 р., універсали Б. Хмельницького;
- «Пакти і Конституції законів та вольностей Війська Запорозького» (1710, автор - Пилип Орлик).
- Документи державних утворень 1917-1920 pp.:
- Чотири універсали Центральної Ради; проект Конституції УНР;
- «Закон про тимчасовий державний устрій України» П. Скоропадського;
- Правові документи Директорії;
- Тимчасовий основний закон ЗУНР.
- А також Конституції УРСР 1919, 1929, 1937, 1978 pp.
- Після проголошення незалежності перед Україною постало завдання розробки нового основного закону. Конституція УРСР, що діяла до 1996 р., зазнала суттєвих змін. Верховна Рада внесла в неї більше 200 доповнень. В Україні приймалися закони, які нерідко вступали в протиріччя з існуючою Конституцією, що підривало принципи законності, негативно впливало на стабільність у державі

Кінець